

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
Helyben: Vidéken:
Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 20 fill.
Fél évre . . . 2 „ | Fél évre . . . 2 „ 60 „
Negyed évre . . 1 „ | Negyed évre 1 „ 30 „
Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. —
Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilttéri közle-
mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
== **Pandató-utca 27. szám.** ==
Kiadóhivatal:
„Pannonia“ könyvkereskedés
Baross-utca 6. szám.
— Kéziratokat nem adunk vissza. —

III. évfolyam

1906. december hó 9.

49-ik szám.

A tettek mezején.

Megmozdult a magyar társadalom, a hosszú ideig tartó tespedést a nemzeti lelkesedés váltotta fel s az ország hanyatlásnak indult közgazdasági viszonyai komoly munkára serkentik nemcsak a nemzeti küzdelem vezéreit, hanem a társadalom minden rétegét. Még ugyan csak a kezdetén vagyunk annak a nagy munkának, a mely a magyar nép jólétét és boldogulását van hivatva megteremteni, még csak egyengetjük azt a talajt, a melyen az ország vagyonosodásának és gazdaságának gyümölcsei teremnek, de máris örvendetes jelenségeit látjuk annak, hogy a nemzeti törekvésnek megvalósítása helyes irányban halad.

A szabadelvűnek nevezett társadalom és annak vezetői évtizedeken keresztül már már oda vitték az országot, hogy a szegénység és nyomor út itt tanyát; a nép mindég szegényebb lett, közterheifolyton szaporodtak; maga a társadalom úgyszólván tehetetlenül vergődött, az ipar fejlődésével, a kereskedelem fellendítésével senki sem törö-

dött, mintha valami átok sulya nehezedett volna az egész társadalomra, minden erejét, minden tevékenységét lefoglalta az a rendszer, a mely csak a maga érdekeit tolta előtérbe és feláldozta ezért a köznek minden javát; idegenek prédájául vetette oda a polgárok keserves munkájának gyümölcsét. Az osztrák ipar annyira kizsákmányolta ezt az országot, hogy polgárai kénytelenek voltak kivándorolni.

A nemzeti nagy küzdelem alatt azonban a hazafias lelkesedés tüzeből kipattant a honi ipar védelmének gondolata. A magyar társadalom belátta, hogy a nemzeti nagy eszmék megvalósítását csak úgy érheti el, ha megmenti azokat a milliárdokat, a melyeket eddig silány osztrák készítményekért odott ki, ha szükségleteit ide haza szerzi be s mindenki vámsorompót állít fel a saját háza küszöbén. Hiszen ez oly erős legyőzhetlen fegyver, a melylyel okvetlen ki kell vinni a magyar nép boldogulását. A közgazdasági viszonyok ilyenenté rendezését a társadalomnak kell kezébe vennie, az ország ipari és kereskedelmi felvirágoztatásán minden hazafinak teljes erejével mun-

kálkodni kell, s minden polgárnak érdeküldnie kell az iránt, hogy a hazai ipar fejlődése miként mozdítható elő.

Gazdag és meglegedett csak az az ország lehet, a melynek fejlett ipara és kereskedelme van; de ipart teremteni csak úgy lehet, ha az ipari készítmények fogyasztóra is találunk. Nem szabad tehát egy pillanatig sem szem elől téveszteni, a mikor szükségleteinket beszerezzük, hogy a hazai készítményeket részesítsük első sorban előnyben, mert ezzel előmozdítjuk függetlenségünket és a közjólétet.

Az a hazafias mozgalom, a mely a magyar ipar érdekében az egész országot tevékenységre buzdította, városunk társadalmát sem hagyta érintetlenül. A Magyar Védő Egyesület komáromi fiókja lankadatlan buzgalommal fogott a munkához, hogy a magyar ipari készítmények, de különösen a helyi ipar iránt az érdeklődést felkeltse. Az egyesület eme tevékenységének nemcsak helyi iparunk és kereskedelmünk szempontjából tulajdoníthatunk nagyobb jelentőséget, hanem társadalmi szempontból is, mert közelebb hozza az embereket egymáshoz, egységesebb

„KOMÁROM és VIDÉKE“ TÁRCZÁJA

A herceg a nép közé megy.

Irta: Fehér Jenő.

— A „KOMÁROM és VIDÉKE“ eredeti tárczája. —

A kis hercegnek egy napon bolondos ötlete támadt. Az ötlet nem volt éppen eredeti, de reá nézve az újdonság ingerével birt. Sokszor olvasta ugyanis a histórai tankönyvében, hogy egyik őse, akit az utókor a „nagy“ névvel tisztelt meg, álruhában a nép közé keveredett s ilyen módon kifürkészte a szegény emberek buját-baját, gondolkodását, hogy aztán szemleutjáról tapasztalatokkal dusan megrakodva térjen vissza csillogó kastélyába.

Ezek a kalandos kirándulások nagyon izgatták a kis herceg fantáziáját. Folyton ott kovályogtak fekete fűrtökkel beárnyékolt fejcskéjében és sötét szemé valósággal tüzelek, ha arra gondolt, hogy öt százados szarkofágjában őse példáját ő is követhetné.

Egy tavaszi reggelen a kis herceg grófi nevelőjével a hatalmas park tölgyei alatt sétált. Egyszerre minden bevezetés nélkül így szólt:

— Kedves gróf, én a nép közé akarok menni!

Olyan határozott, ellenmondást nem tűrő hangon mondta ezt, hogy a gróf meglepetten és egyuttal ijedten nézett ifju neveltjére.

— A nép közé, Fenség?
— Igen, igen, a nép közé, a szegény nép közé akarok menni, — ismételte a herceg.
A gróf — az udvari etikett ellenére — megvakarta a füle tövét.

Ő fensége átértette e mozdulat jelentőségét, és a meggyőzés fegyveréhez folyamodott.

— Ön, kedves gróf — mondá — gyakran magyarázta, példányképemül Nagy Ágostot választottam. Én is meg akarom ismerni a népemet, ismerni akarom titkos vágyait, rejtett gondolatait . . .

— Bocsánat. Fenség — vágott közbe a gróf — Istenben boldogult, dicsőséges uralkodónknak, Nagy Ágostonnak egyéb kiváló erényei is voltak, amelyek követésre méltók. Aztán meg ma egészen más idöket élünk. Ami ötszáz évvel ezelött dicséretes cselekedett volt, az ma már legalább is avult dolog. A nép megismerésének van ezer más módja. Ő felsége a király tanácsosai . . .

— Képmutatók! — mondá megvető mozdulattal a herceg.

— De Fenség. . .

— Bocsásson meg, kedves gróf — verje ki fejből ezt a fura ötletet.

— Megmondtam, hogy a nép közé akarok menni, s ön, kedves gróf, velem fog jönni.

— Én?

— Igenis, ön! Ha valaha a trónra kerülök igérem meg fogom önt érte jutalmazni.

Azon nap délután egy negyvenöt év körüli, egyenes tartású férfi és egy tizenöt éves fiu sétáltak a főváros legnépesebb boulevardján. A férfi széles karimájú puha kalapot s kissé kopottas felöltöt viselt, a fiu egy gombjavesztett kis kabát volt, amelynek egyik zsebe félig le volt tépve: a fejét olcsófajta sapka fűdte. Ez a fiu a trón várományosa volt, a férfi pedig a nevelője.

A széles járdán fel és alá hullámozott a nép.

A gróf folyvást aggodalmasan tekintett körül; kalapját mélyen a szemére húzta. A kis herceg meg ellenben vidáman, fűrge

társadalmi életet teremt s a hazafias érzést megerősíti azokban is, akik közönyösen vagy féltéken visszahúzódtak a nemzeti törekvések munkájától.

A karácsonyi vásár és kiállítás rendezésével örvendtes bizonyítékát adta az egyesület annak, hogy fáradozása nem volt hiába való, hanem eredményeket is tud elérni. De tanúságot tesz a kiállítás arról, hogy társadalmunk nem érzéketlen a hazafias törekvések iránt s hogy felismerte azokat a kötelességeket, a melyek a társadalom feladatai közé tartoznak.

Ha a társadalom a maga erejét és akaratát érvényesíti nagy dolgokat vihet véghez. De a hasznosabb működést alig folytathat, mint a helyi ipar pártolása terén. Ha valahol, úgy városunkban első rendű feladata ez közönségünknek, mert városunk nehéz viszonyaiból csak úgy bontakozhatik ki, ha iparunk fejlődésével új kereset források nyílnak a lakosság számára és új ipari vállalatok létesítenek. Hogy azonban a társadalom munkáját siker kísérje, hozzá kell ehhez járulni iparosainknak is azzal, hogy iparkodjanak a közönség igényeit kielégíteni s ne csupán a társadalom pártfogására tamaszkodjanak, de a maguk képességét és munkaerejét is érvényesítsék.

Noha a karácsonyi vásár és kiállítás csak kisebb terjedelmű, mégis figyelmet érdemel, mert feltűnő iparosainknak törekvését s módot nyújt arra, hogy közönségünk megismerje mindazokat az ipari készítményeket, a melyeket iparosaink előállítani képesek.

Amde az egyesületnek munkáját siker csak akkor koronázza, ha a társadalom a helyi ipar pártolását nem csupán divatból üzi, hanem hazafias kötelességből.

Elszámolás.

— Hova lettek a milliók? —

Operette írók háládatos anyagául szolgálhatna Komárom város 3150000 koronás kölcsönének elszámolása. Igazán nem tudja az egyszerű polgári ésszel megáldott ember, kaczagjon e vagy boszankodjék azon mód felett, a mellyel a millióknak elszámolása folyik, mert hisz bohózati anyaggal eléggé bővelkednek a dolog, ha a közterhek sulya alatt görnyedező adófizető polgárság zsebeit is nem érintené.

Egyszerűen azt kérdezhették az emberek: tréfát méltóztatik-e üzni a jó uraknak ott a városházán a polgársággal és a törvényhatósági bizottság tagjaival, vagy annyira együgyűnek nézik a közönséget, hogy még most is kötélnek áll és mókázhatnak vele. Az egész dolog már csakugyan azt a benyomást teszi minden kire, mintha csupa komédia volna.

No, de vegyük egész komolyan a milliókról előttünk fekvő számadást, a matematikai művészetnek ezt a remekét, hisz a polgárok keservesen szerzett filléreiről van szó.

Mikor a nyár közepén kíváncsi lett a város közönsége, hogy hova és mire költöttek el a városházán a 3150000 korona kölcsönt, akkor kilöktek a városházáról egy számadást, a miből nem hogy szakemberek, de még az ördög sem tudott meg semmit, azután megpótolták ezt egy magyarázó előterjesztéssel, a mi a rébuszt még inkább megfejthetetlené tette; a tanács pedig azzal lépett a közgyűlés elé, hogy hallassa el az ügy tárgyalását a deczemberi közgyűlésre. A bizottsági tagok ehhez szépen bele is mentek, nyilván azt hitték, hogy a deczemberi közgyűlésre egy felvilágosító számadást kapnak. Kaptak is, de ebben sincs köszönet, ebből éppugy nem okoskodhatik ki az ember, mint az előbbiből.

A bizottsági tagoknak most egy vaskosabb, 36 oldalra terjedő elszámolást küldtek a 3150000 korona, elköltéséről, mintha csak a nyomda ipar fellendítéséről volna szó. Ebből

sem tudni meg többet, mint az előbbiből. A számadási művészetnek e mesteri alkotásán törhetik az emberek a fejüket, de azt hiába keresik benne, hogy egyes alkotások tényleg mibe is kerültek s meg volt e az illetőknek erre a felhatalmazásuk.

Az elszámolás csak azt tünteti fel, hogy a milliók elfogytak, általában azt is felsorolja hogy melyik vállalkozó mit kapott s melyik pénztárnál miként oszlik fel a pénz. Számszerűleg helyes a számadás, ügyesen van összeállítva s kifogást e tekintetben nem lehet tenni ellene. Még azt is megtudjuk belőle, hogy a házi, kórházi, csatorna építési, gázmű, vízmű és közuti pénztár mit kapott a Pesti Hazai első Takarékpénztárból és megnyit a Pesti Magyar Kereskedelmi Banktól felvett 3150000 korona kölcsönből egyenként és összesen, de a közönségnek azt a kíváncsiságát már nem eligíti ki, hogy ebből a nagy summából mire és mennyit költött el a város.

Az újjáépítési csatornázás, a mit ugyyszólván a lengyár miatt kellett kiépíteni 254000 koronába került. A vízmű kiegészítésére is 32000 korona kellett, a gázmű kibővítésére 37000 korona.

A régi rácztemető rendezése azonban teljesen homályban van; daczára, hogy erről már sokszor szó volt az elszámolás most sem ad felvilágosítást, hogy mibe került. Erről hallgatnak a városházán, hallgat az elszámolás, mint a dinnye a fűben. Az elszámolás, 9663 K 17 fillért kimutat ugyan, s 1663 Korona 17 fillér túllépést beismer, de hogy a gyermek játszótér bekerítése, gyepesítése, befásítása (22000 drb csemetét ültettek el itt) és a vízvezeték csövek hálózata mibe került, ez elől egészen kitér. Hát hisz nagyon szép a játszótér, csak hogy tessék bevallani mibe került, és hogy felhatalmazás nélkül költötték el a pénzt erre. A mit felhatalmazás nélkül költöttek el akár erre, akár másra. — hogy mire azt az ördög tudja, — azért a város utalványozásra jogosított tisztviselői felelősséggel tartoznak: ez alól hallgatással vagy matematikai rébuszokkal kibujni nem lehet.

léptekkel tipegett mellette. Gömbölyű orcáját pirosra festette a hús májusi szellő, a szeméi titkos örömtől ragyogtak.

Alkonyodni kezdett. A széles uton kétoldalt sorjába kigyultak a gázlámpák.

A gróf halkan megszólalt:

— Azt hiszem Fenség, elég lesz már a mulatságból. A szomszéd utcában vár a kocsi...

A herceg félrehuzta a szájácskáját:

— Még egy kicsit!

E pillanatban lovas rendőrök vágattak végig az ut közepén. A járda szélén megálltak az emberek s mind sűrűbb sorfalat kezdtek alkotni.

A kis herceg megkérdezte a legelső inasgyereket, aki eléje került:

— Ugyan kérem szépen, mi lesz itt?

— Hát nem tudja? Erre gyűn a király!

Az Opera színházba megy, felelte a fiú és

macskaügyességgel felkuszott az egyik járdaszéli fára. A körülötte állók hahotája kísérte.

— Menjünk be a tömeg közé, proponálta a herceg.

— De Fens...

— Pszt!

— De kérem, hova gondol? Csak nem akarja, hogy agyonnomják? Istenem, istenem, minő felelősség?

— A herceg csak félfüllel hallotta nevelője sopánkodását. A következő perczen magával huzta a gróft a tömeg közé. A néparadat sodorta őket tovább.

— Ne toladjanak, kérem — kiáltotta öblös hangon egy elhízott csaposlegény, aki kék kötényében, hajadonfőtt, a csap mellől futott a látványossághoz.

— Én nem is tudom, — szólalt meg tulnan egy kofaasszoy, hogy az ilyen gyereket

minek viszik ekkora tolongásba! Láthatja még elégszer a királyt!

A gróf csak az ajkát harapdálta tehetetlenségében. A kis herceg kedélyesebben fogta föl a dolgot.

— Hát maga, néni, még nem látta a királyt! — kérdezte a kofaasszonytól.

— Már hogyne láttam volna! Tavaly is láttam. Há' szen csak olyan ember, mint magunk la!

A tolongás egyre nagyobb lett. A gróf, valahányszor a lábára léptek, fölsziszent. A lovasrendőrök pedig egyre hátrább szorították a népet. Itt-ott egy ijedt női sikoltás tette változatossá a képet. Egy váratlanul erős áramlat a herceget és nevelőjét hirtelen a tömeg elé jutatta. Halk zugás morajlott végig a sokadalmon. Az ut közepén lassu trappban közelgett a miniszterelnök kocsija. A nagy ur fölemelkedett a kocsiában s fűrkésző

Uraknak!

legelegánsabb öltönyöket,

felöltöket télikabátokat készít

kedvező fizetési feltételek mellett

Wolhberg József

férfiszabó,

Komárom,

Báró Eötvös József-utca 13 sz.

Végre is a város adófizető polgárságának feltétlen és elvitathatlan joga van ahhoz, hogy megtudja, mire és mi jusson költik el azt a pénzt, a mit még az unokák is fizetni fognak.

Nem hagyhatjuk különben szó nélkül az elszámolás végső azon megjegyzését, hogy az október 2-án megtartott közgyűlés a számadást „előzetesen megnyugvással tudomásul vette.” Az a közgyűlés semmit sem vett tudomásul a számadásból. Ezzel a megjegyzéssel a mostani közgyűlésnek irányt jelölni nem lehet.

Elvárja a város polgársága, hogy a decemberi közgyűlésen a bizottság tagjai komolyan, vizsgálat és megvitatás tárgyává teszik a kérdést.

A város közönségét csak az nyugtathatja meg, ha teljes világosság derül a városi gazdálkodásra.

A honi iparpártolási rendelet.

— A kereskedők sérelme —

A kereskedelmi miniszter a belföldi forgalomban magyar származásuaknak feltüntetett idegen áruk forgalombahozóinak megbüntetését és az ily áruk elkobzását tette az iparhatóságok köteleességévé. Örömmel üdvözöltük e rendeletet, mely a hazai tollakkal ékeskedő külföldi áruk forgalomba hozását meggátolja és azokat, akik efféle visszaélésekben tudva közreműködnek, büntetéssel sújtja. Egy ily rendeletnek azonban a kereskedők érzékeny megkárosításának elkerülésével kell végrehajtani, mivel ezeknek a szempontoknak figyelmen kívül hagyása esetén a rendelet épp a hazai kereskedelemnek, melyet az iparral együtt megvédeni törekszik, okoz óriási károkat. Már pedig a kérdéses, magában véve talán üdvös rendelet mindezen szempontok figyelembe vétele nélkül alkottatott meg és hajtatik végre.

Jogos kifogás alá esik a kereskedők részéről különösen a rendeletnek minden átmeneti idő nélkül való rögtönös életbelépte-

tése. Hazai kereskedőink üzleteiben a kifogásolt jelzőkkel ellátott tömördek áru fekszik, melyeket a legtöbb kereskedő minden félrevezetési szándék nélkül szerzett be és hozott forgalomba, sőt sok esetben az illető kereskedőnek halvány fogalma sem volt arról, hogy a tulipán, vagy turuljelvény külföldi árucikkre van ráillesztve. Ezeket az árukat eddig minden kereskedő szabadon árusíthatta és most megjelenik egy rendelet, amely márhólnapra rögtönösen eltiltja számos oly áru forgalomba hozatalát, a melyet tegnap még mindenki árusíthatott. Mit tegyen most már a kereskedő ezeknek az áruknak nagy tömegével? Vissza nem küldheti az illető nagykereskedőnek vagy gyárosnak, mivel annak idején az árut nem kifogásolta — ha pedig tovább is üzletében tartja, az áruk elkobzásának és büntetésnek teszi ki magát.

A szigorú eljárás, melyet a rendelet az iparhatóságok köteleességévé tesz, előreláthatólag szintén sok zaklatásnak teszi ki a kereskedőket. Rendőrök hatolnak be a vevőkkel zsufolt üzletbe, ott felkutatnak mindent, megzavarják a forgalmat, elriasztják a vásárlókat és a kereskedőt kompromitálják. A rendelet ugyanis nem szabja meg és nem írja elő a kíméletes eljárást, a tulbuzgóság tehát tetszés szerint basáskodhatik. Attól is joggal félhetünk, hogy ezt a rendeletet is az élelmiszer hamisítási törvény mintájára hajtják majd végre, azaz nem a valódi bűnös, hanem a jóhiszemű, ártatlan kereskedő fog bűnhődni. Potoló rendeletben kimondandó volna tehát, hogy ha a kereskedő hitelesen igazolja azt, hogy a hamis jelvényt magyar gyártmányának feltüntetett árut hazai forrásból szerezte be az ismétlődő nem büntetendő, hanem az aki őt ezen áruval becsapta.

Nagyon természetes, hogy az ily áru azonban többé mint hazai gyártmány nem árusítható. A rendelet kibocsátása feltétlenül üdvös célból indult ki, kívánatos azonban, hogy ennek végrehajtása körül vizsátságot elő ne forduljanak.

H i r e k.

— **Szép esküvő.** Gyönyörű esküvő ment végbe e hó 1-én mult szombaton az ágh. ev. templomban, két szerető szív egyesült. Konkoly Thege Erzsike úrhölgy, Konkoly Thege Kálmán ny. vármegyei főpénztárnok és neje sz. Nagy Antonia bájos és művelt leánya s Beliczay Endre kir. kulturmérnök, előkelő társadalmunk rokonszenves tagja esküdtek egymásnak örök hűséget. Az ágh. ev. templom ezuttal zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. Az esketést Jánossy Lajos esperes lelkész végezte, aki remek beszédet intézett az új párhoz. Násznagyok voltak Nagy Vilmos dr. kir. közjegyző és Nagy Albert uradalmi főpénztárnok, a menyasszony nagybátyjai. Az esküvő után fényes nászlakoma volt. Őszinte szívből mi is sok szerencsét és soha nem szűnő boldogságot kívánunk a szerető szívek frigyéhez.

— **Városi főorvos.** Kálmán Rudolf főispán a dr. Bánvai Lipót városi főorvos elhalálása folytán megüresedett állásra dr. Gaál Zsigmond eddigi rendőrorvost kinevezte. A hosszasan vajdó tiszt főorvosi állás betöltésének kérdése tehát befejezést nyert. Azt hisszük, ezzel csak a közegészségügyi szolgálatok lettek jutalmazva s városunk közegészségügyi és köztisztasági viszonyainak javítására is rá kerül a sor.

— **Esküdtbírósi elnökök.** A győri kir. ítélőtábla elnöke a győri kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírósi elnökévé, Nárai Szabó Jenő kir. törvényszéki elnököt, elnökhelyettesévé Siposs László kir. törvényszéki bírót; a komáromi kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírósi elnökévé dr. Nárai Szabó Elek kir. törvényszéki elnököt, elnökhelyettesévé Hegymeghy László kir. törvényszéki bírót jelölte ki.

— **Eljegyzés.** Balla Miklós dunaföldvári kereskedő a napokban eljegyezte Uffenheimer Janka kisasszonyt, Uffenheimer Ármán városi fogyasztási adóhivatalnok kedves és szép leányát. Őszinte szívből gratulálunk a boldog jegyeseknek.

— **Templomrablás Szomoron.** Az elmúlt szombaton ismeretlen tettesek a szomorai r. k. templom sekrestyéjének ajtaját kifesztették s onnan egy feszületet és 3 kelyhet elraboltak. A sekrestye rozoga ajtaja rendesen nem csukódván, csak pár nap mulva vették észre a betörést.

pillantással nézett körül. Tekintete véletlenül megakadt a kis hercegen s odasugott valamit a mellette ülő belügyminiszternek. A belügyminiszter magához intette a rendőrfőnököt.

A grófi nevelő remegve sugta a hercegnek:

— Csak nem ismertek reánk!

A rendőrfőnök átvette a miniszter utasítását, s odakiáltott a közeli rendőrnek!

— Azt a kölyköt távolítsák el onnét!

A rendőr rászólt a kishercegre:

— Takarodj' innét poronty!

A gróf védőleg emelte karját a serczeg elé, de ez abban a pillanatban egy ugrással kün termet a sorból és futni kezdett, egyenest az operaház felé. A gréf utána vetette magát. A rendőr se volt rest és nyomon követte

őket, de nehéz kardja gátolta a gyors futásban. Az operához érve, a menekülők ismét be akarták furni magukat a tömegbe, de csaknem vesztükre mert a gárdaparancsnok kardot rántott és káromkodva suhintott vele utánuk, azonban csak a gróf kalapját ütötte le. Szerencsére a tömeg gyorsan összehúzódott mögöttük s ők néhány kék folt árán keresztül vergődtek a tolongó áradaton. Lihegve, fáradtan összeverve rongyosabban, mint ahogy elindultak, érték el kocsijukat a szomszédos utca gyéren világított sarkában.

A fő utca felől zugó éljen riadalom csapott feléjük...

Mikor a kis herceg aznap este kék selyem baldakinnal fődött habos fehér pár-

nákkal vetett ágyába mászott a gróf gunyos mosolylyal mondá:

— [Azt hiszem, Fenség, elég volt a kirándulásból!

A kis herceg mosolygott:

— Kedves gróf, — szolt magára huzva a takarót — ha király leszek, elcsapom a miniszterelnököt, a belügyminisztert a rendőrfőnököt, a gárdaparancsnokot...

Mire a gróf némi rezignációval mondá:

— Attól tartok, ha gyakran vennék föl a köznép szerepét, akkor fenséged uralkodása idején talán egyetlen tisztviselője se maradna ennek az országnak. Fenséged bizony valamennyit elcsapná!...

A
SÓSKUTI
(Vasmege)

PAULA

forrás a legolcsóbb természetes hazai ásványviz.

P á r a t l a n b o r v i z.

Kristálytisztá és utolsó cseppig élvezhető. Felséges és kitünő üdítő ital ugy magában, mint cognaccal citrom és gyümölcsnedv kivonattal. — Kapható minden jobb fűszer és ásványviz kereskedésben és a Vendéglősök szikviz szövetségében.

— **Ferencz napja.** Szívélyes üdvözlésekben volt részük hétfőn a Ferenczeknek. Zsindely Ferencz kir. törvényszéki bírót kártársai és tisztelői, továbbá a Dalegyesület küldöttsége üdvözölte s halmozta el jókívánatokkal. Sárkány Ferencz főkapitányt a rendőrségi tisztviselők üdvözölték, az ipartestület küldöttsége pedig Boldoghy Gyula elnök vezetése mellett kereste fel, a ki lelkes szavakban fejezte ki az ipartestület díszelnöke előtt az ipartestület üdvözlését és tiszteletét.

— **A Dalegyesület választmánya** hétfőn este Zsindely Ferencz helyettes elnök vezetésével tartott ülésén elhatározta, hogy eleget tesz a M. V. E. kérelmének és a karácsonyi vásár ünnepélyes megnyitására szombaton délelőtt a működő karral részt vesz. A Múzeum Egyesület köszönetét fejezte ki hazafias ünnepén való készsége közreműködésükért és kérte, hogy a választmány erről a működő kart is értesítse. Az egri országos dalversenyen való részvétel ügyével is foglalkozott a választmány, melynek Alapi Gyula pénztáros jelentést tett a pénztári ügyekről. A pártoló tagok sorába Strausz Sándor dr. központi vizsgálóbíró lépett be. A választmány folyó házi ügyeket tárgyalta és melegen üdvözölte az elnököt névnapja alkalmából.

— **Andrássy szobra.** A nagy államférfi szobrának vasárnapi leleplezési ünnepén a vármegye képviselőiben Kálmán Rudolf főispán és Kánya Vilmos vármegyei bizottsági tag, a város nevében pedig Domány János kir. tanácsos polgármester, Sárkány Ferencz főkapitány és Gaál Gyula dr. főjegyző vettek részt.

— **Városi közgyűlés.** Komárom város törvényhatósági bizottsága e hó 12-én tartja meg december havi rendes közgyűlését. A közgyűlésnek, mint már jeleztük fontosabb tárgya lesz a bizottság megalakítása.

— **Uj megyebizottsági tag.** Ekesen néhai Öllös Károly helyére, új megyebizottsági tagot választottak. A bizalom Csápai József ekesi lakos felé irányult, kit nagy lelkesedéssel megyebizottsági tagnak választottak.

— **Iskolaavató.** Mult vasárnap szentelték fel a lakszakállasi kath. iskolát. A felszentelést Gaál István csicsói esp.-plébános végezte. Dölnben Ekesen ünnepi bankett volt.

— **A közigazgatási bizottság** ülése jövő kedden, nem a vármegyeháza nagytermében lesz megtartva, hanem az árvaszék tanács-termében, mert az emeleti termekben a karácsonyi vásár folyik ebben az időben.

— **Ácsmesterek országos küldöttsége.** Folyó hó 12-én d. e. az ácsmestereknek 128 tagból álló országos küldöttsége fog megjelenni a kereskedelemügyi m. kir. miniszter előtt, hogy az ácsipar terén fennálló szomorú állapotokat ecsetelve, egy kimerítő emlékirat átnyújtása mellett bajuknak az ipartörvény külszöbön álló reformja alkalmával való orvoslását kérelmezze. A küldöttség, melyhez több országgyűlési képviselő is fog csatlakozni, Sztéryenyi József államtitkarnál is tiszteleg. Az előző nap (11-én) estjén a küldöttségi tagok az Orient szálloda egyik ebédlőjében közös tanácskozás céljából gyülekeznek össze.

— **Hivatalvizsgálatok.** Kálmán Rudolf főispán a járási főszolgabírói hivataloknál vizsgálatot tartott. Ebből a célból jelent meg december 4-én Nagyigmándon, 5-én Nemesócsán, december 6-án Tatán, december 7-én Ógyállán vizsgálta meg a főszolgabírói hivatalok ügyvitelét.

— **A múzeum gyarapodása.** November hóban a múzeum ajándékozás folytán a következő tárgyakkal gyarapodott: B. M. urhölgy ujkori 10 ezüst pénzt, Ghyczy Elemér földbirtokos ur Napoleon kiáltványát, ft. Kiss László kecskédi plébános ur különféle érmekeket és két régi szenteltvíz tartót, Kürthy István földbirtokos édesatyja Kürthy István honvéd ezredes 1849-i tábori látócsövét, Kisfaludy Mihály környei ig. tanító ur a környei takács czéh könyveit és szabadalomlevelét, az 1849-i képviselőház függetlenségi nyilatkozatát és 1848-as papirpénzeket. Császár Ernő dr. budapesti tanár ur egy római érmet, Nagy Manczi urhölgy egy ujkori pénzt, Sternthal Károly aranyműves ur egy római ezüst érmet, Vásárhelyi Zoltán joghallgató ur 3 drb. újabb kori ezüst érmet, Karika László ur egy proklamációt, Lipót Lajos 2 érmet, Külli József egy emlékérmét, végül névtelenül egy kelta ékszer ajándékozta a múzeumnak. Hálásan köszöni Baranyay Géza, a Múzeum igazgatója. Vétel útján egy aranyérmet és egy régi órát szerzett a múzeum igazgató-sága.

— **A vármegyei könyvtár szaporodása.** November hó folyamán a vármegyei könyvtárat a következők gyarapították adományaikkal: Ft. Hovesi Bernát benczés tanár ur 31 kötet és füzet, Nagy Ferencz dr. ügyvéd és lapszerkesztő ur 14 kötet, a Múzeum Egyesület 25 kötet folyóirattal, Ziegler Nándor ur, a budapesti vásárcsarnokok igazgatója 3 kötet és Pápay József ur a Magyar Tudományos Akadémia könyvtár öre 1 füzetével. A szives adományokért ezuton is hálás köszönetét nyilvánítja Ghyczy Dénes, Komáromvármegye alispánja.

— **Per a keserűvízért.** A nagy politikai kérdések között sokat mulat az ország újságolvasó közönsége a „kocsigimándi“ keserűvíz források felett számyra bocsátott nyilatkozatokon. Mintha valami Balkán állam elhódításáról volna szó. Ennek a keserűvíz háborúnak igen érdekes epizódja játszódott le a napokban az igmándi kir. járásbíró-ság előtt. Schmidthauer Lajos komáromi gyógyszerész és Palotay Rezső s Palotay Ödön a kocszi keserűvíz források megvásárlói között. Palotayék az általuk megvett területen néhány üveg keserűvizet merítettek kipróbálás céljaira, Schmidthauer Lajos ezért lopás miatt panaszt emelt s beperelte Palotayékat. A tárgyalás a napokban folyt le a nagyigmándi járásbíró-ság előtt. A Palotay testvéreket Polónyi Dezső budapesti és Göbel László nagyigmándi ügyvédek Smidthauer Lajost pedig Mihola Ferencz dr. képviselték. Miután a néhány üveg keserűvíz merése vitás területen történt a panaszolt cselekmény megállapítható nem volt s így az érdekes per tárgyalása azzal végződött, hogy a bíróság Palotay Rezsőt és Ödönt, a Lukács fürdő tulajdonosait a vád alól felmentette s Schmidthauer Lajost pedig, 300 korona költségben elmarasztalta.

— **A Gazdasági Egyesület gyűlései.** A Komáromvármegyei Gazdasági Egyesület dec. 18-án d. u. 9 órakor tartja rendes közgyűlését melyet megelőző d. e. 10 órakor az ig.-választmány ülése. A közgyűlés az elnöki állás betöltése tárgyában is hivatalos lesz határozni. E napon tartja ülését a tatabi szőlőtelepre felügyelő bizottság is d. e. 9 órakor és a mezőrendőrségi törvény revíziója ügyében véleménymondó bizottság.

— **Segédjegyző választás.** Bajcsy Ferenc sopornyai segédjegyző városunk szülőtte Nagyabonyi segédjegyzővé megválasztott. Állását még e hét folyamán elfoglalja.

— **Drágul a nyomtatvány.** A Vidéki Nyomdatulajdonosok Országos szövetsége, értesít a közönséget, hogy november 1-én az országban életbe lépett az új munkás ár-szabály, amely lényegesen emeli a munkabéreket. Ennek következtében elkerülhetetlen a nyomtatványok árának aránylagos emelése is az egész országban.

— **Ujabb tűz Aranyoson.** November hó 26-án éjjel újra felütötte fejét Aranyoson a veres kakas és Kovács Lajos csözháza csakhamar a lángok martaléka lett. Hogy a tűz, a szél daczára nem terjedt tovább, az csak a jól szervezett aranyosi tűzoltóság érdeme.

— **A bia-torbágy—tokodi vasut** építési tervezetét Fried és Adorján budapesti vállalkozó engedélyesek a napokban mutatták be a vármegyénkből érdekeltek községeknek, Gyermely és Szomornak, melyet a tervezett vasut érinteni fog. A községek nem nagyon hajlandók az anyagi hozzájárulásra, azért előreláthatólag hosszú alkudozások fogják megelőzni az építést.

— **A kis- és nagyközségek közegészségügye.** A statisztikai évkönyv a kis- és nagyközségek közegészségügyéről a következő érdekes statisztikai adatokat közli: „Közegészségügyi viszonyainkba különösen halálozási arányszámunk alakulásában nem is várhatunk addig jelentősebb változást, míg a vidéknek, különösen a kis- és nagyközségeknek orvosokkal való ellátása meg nem javul. A több mint 10 milliónyi vármegyei lakosságra csak 2900 orvos jut. A hatósági orvosok száma nem hogy emelkedést nem mutat, de 1904-ről 1905-re a már ugys legkisebb számban lévő hatósági orvosok száma 2248-ról 2221-re csökkent, ugy hogy 1905. végén Magyarországon 839 olyan község volt, a melynek területén orvos a lakosság rendelkezésére egyáltalán nem állott.“

— **Ingyen utazás Budapestre.** A jó izléséről és szolidaritásáról hírneves Gáti és Szabó ékszerész cég Budapestén. V. Bécsi utca 9. sz. a sok pénzbe kerülő árjegyzék szétküldése helyett angol minta szerint azt az újítást hozta be, hogy kisebb bevásárlásoknál részben, nagyobbban azonban egészben megtéríti vidéki vevőinek a Budapestre való utazás költségeit ezzel lehetővé teszi azt, hogy mindenki láthassa mit és hol vásárol és nem kénytelen a hangzatos hirdetéseknek felülve „számban macskát venni.“

— **„Parrtoljunk a mátyárr iparrt.“** Ezzel a czifra jelmonddal hozza a forgalomba a Halban und Damaszk bécsi cég kalap gyártmányait és perfüdláját, melyel áruit, mint magyar gyártmányt akarja feltüntetni, még azzal is tetézi, hogy a kalapok belésére a magyar koronát is rányomatja. A szegedi rendőrség egy hozzá érkezett följelentésre az ottani kereskedőknél vizsgálatot tartott és Szarvas J. József üzletében 70 kalapot foglalt le, továbbá lefoglalta a bécsi cég éppen ott időzött utazójának minta kollekcióját.

— **Szeszgyártás tőzögből.** Stockholmban részvénytársaság alakult meg, mely tőzögből szeszt fog gyártani egy új eljárás szerint. Az új gyártási eljárás lehetővé teszi, hogy a petroleum legolcsóbb árán alul gyárthassanak szeszt.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

— **A szabadalom megszűnése** az évi díjazás elmulasztása miatt, mint ezen mulasztásnak törvényes következménye, magától beáll, anélkül, hogy a szabadalmi hivatal ezen megszűnést határozatban kimondaná. A megszűnés beáll akkor is, ha az előírt intést a szabadalmi hivatal elmulasztotta megtenni. Így határozott a szabadalmi hivatal bejelentési osztálya 14786. 1903. sz. a. hozott határozatával.

— **A kocsi- és igmándi keserűvizek.** Az igmándi keserűvízre vonatkozólag Schmieghauer Lajos gyógyszerész az újságokban úgy nyilatkozott, hogy ezen keserűvizet néh. édes atyja a *mult század hatvanas éveiben* kutatta volna fel. Ezzel szemben jól értesült forrásból közölhetjük, miszerint Kocs és Igmánd vidékén először *Kocson* fedeztek fel 1863-ban keserűvizet, amikor az akkor megejtett tagosztálykora kisbirtokosok, kiknek birtokuk odaesett, *kutás* alkalmával keserűvizet találtak. *Bottlik* volt az első ember, aki kocsi birtokán keserűvízre akad. 1883 december 27-én Nagy-Igmádon kelt *Zámori Mór* szolgabíró iparigazolványa, melylyel *Stöger Károlyné* megengedtetett, hogy a kocsi birtokán levő keserűvizet „*Corvin*“ elnevezés alatt forgalomba hozassa. *Jardin Pál* párisi lakos is kutatót *Kocs* határában keserűvízforrásokat és *Stöger Károlyné Corvintelepe* átment az ő tulajdonába. Csak a 80-as évek végén jött Schmieghauer Lajos néhai édes atyja és két hold földet vett a Corvin-kutak mellett melyektől *néhány méternyi* távolságban új kutakat ásott. Ennek folytán *Jardin Pál* keserűvízforrásaira *védterületet* kért, mely neki 1889-ben meg is adatott. *Az igmándi keserűvízkutak csak későbbi keletűek* és a kocsi kutaktól meg lehetőszen távol fekszenek. A jelenlegi vita tárgyát képező keserűvíz-terület a *Kocsi* határban van és a *kocsi Corvintelep* kibővítésére szolgál.

— **A benzín gyúlékonyságának megátalása.** A petroleum-benzin gyúlékonyságát széntetrakoliddal szokás csökkenteni. A várt eredményeket azonban nem érték el, mert a széntetrakolorid nem ellensúlyozza eléggé a gyúlékonyságot. Kísérleti megvizsgálásnak vetve alá az elegy éghetőségét, kiderült, hogy oly keverék, mely 80 % CCl₄-et tartalmaz még éppen, hogy meggyújtható, de csakhamar elalszik. Ha a CCl₄ tartalom 70 %-ra csökken, a keverék mintegy 10 másodpercig képes égni. Ha azonban a benzintartalom eléri a 40 %-ot, úgy az egyszer megújított folyadék tovább ég. Feljebb menve egyre jobban és jobban égő folyadékot kapunk, úgy, hogy a 60—80 % benzintartalmú folyadékok már igen jól ég. Bár a benzol gyúlékonyságát a CCl₄ sokkal inkább csökkenti, mint a benzint, gyakorlati alkalmazásra itt nem számíthat. Egyedül akkor van értelme ennek, ha tisztán a lobbani pont felemelése a cél.

— **A „Zenélő-Magyarország“** zongora és hegedű zenemű folyóirat ma megjelent 324. füzetét a következő értékes zenemű újdonságokat tartalmazza: I. Eustasio Rosales hírnemes olasz zeneszerző „*Angyalok izenete*“ című mélyseges, vallásos, áhitattal teljes, gyönyörű karácsonyi énekét, melynek szövegét Szepessy László az ismert nevű katolikus versköltő írta. II. Berger R. „*Ilusions*“ című Boston keringőjét, egyikét az utóbbi évtized legszebb keringőinek. E pompás zeneműfolyóiratot, melynek

minden egyes száma szakavatott megválasztással, minden zenei válfajt felölel, s meghozza mindenkinek a maga izléséhez megfelelő zenei újdonságot — mint ilyet — minden zongorázó figyelmébe melegen ajánljuk. Havonta két füzet — negyedéven 6 füzet — 3 kor. előfizetésért. Egyes füzet és mutatószám ára 1 korona. Előfizethetni a most folyó IV. évfolyamra, valamint az előző negyedekre — kimerítő árjegyzéket az eddig megjelent 323 füzetéről ingyen és bérmentve. Legolcsóbb beszerzési forrása az összes tan és zeneintézetekben használandó hangjegyeknek: — a „*Zenélő-Magyarország*“ (Klöckner Ede) zeneműkiadóvállalat és zeneműkereskedés Budapest, VIII., József-körút 20. hol egyúttal a legolcsóbban szerezhetők be az összes tan- és zeneintézetekben használandó hangjegyek.

— **Csalódni emberi dolog de nem okvetlenül kell.** Ha a névre figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti Pemeteftű-cukorkákat kapunk 60 filléért, e kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és cukorka minden darabján rajta legyen a „*RÉTHY*“ név,

— **Utazás a föld központja felé.** Bjorustjerna hírneves norvég tudós oly biztos adatok birtokába jutott, melyek Verne Gyula „*Utazás a föld középebe*“ című regényét valószínűvé teszik, ha nem is végig de legalább az izlandi Helka nevű vulkán kráterébe való leszállást. Bjorustjerna a helyszínen tanulmányokat tett és arra a meglepő eredményre jutott, hogy legalább kétezer méternyire le lehet szállni a föld belsejébe. Számításainál egy pisztoly dörrésésének viszhangját vette alapul. Groszeman nevű szolgáját is rábirta már, hogy ez utjára elkísérje őt, mely összesen öt napot fog igénybe venni. Hegymászó botokkal, kötél hágcsoával, villamos lámpákkal és a szükséges tudományos eszközökkel indulnak utra a vulkán belsejébe. Élelmi szerül az öt napra nem visznek egyebet, mint kétszersültet és valódi Esterházy cognacot mint oly szert, mely egyaránt ojtja a szomjúságot. A kráter nyílásánál egy négyezer méter hosszú erős zsinór lesz egy könnyen mozgó hengeren felcsavarva, mely a merész utasokat vissza vezeti majd a tűzhányó hegy sötét kráteréből a föld színére.

— **Ma vasárnap** délután 4 órától 8 óráig nagy látványosság a Baross-utcában.

— **A füge- és malátakévé** — gyártó, illetve pörkölő telepek nem tartoznak a telepengedélyhez kötött ipartelepek sorába. Az ily telepeket — a kereskedelmi miniszter f. évi 23444. sz. határozata szerint — a káros hatások szempontjából sem lehet bizonyos helyen eltiltani, mert az ipartelepek szabad létesítése ellen az ipartörvény 25. §-a csak a telepengedélyhez kötött ipartelepekre nézve állít fel korlátokat. Azonban a telepengedélyhez nem kötött ipartelepeknél is az iparhatóságnak jogában áll a bebizonyítható káros hatások elhárítása céljából az ipartörvény 36 §-a alapján az üzem természetével összeegyeztethető intézkedéseket elrendelni hasonlóképp; — a netalán foganatosítandó építkezések esetén — az építkezési engedélyek kiadásánál is előírhatók az e részben fennálló törvényes hatáskörben oly intézkedések, melyek a káros hatások csökkentésére szintén alkalmasak.

— **A kivándorlók sorsa.** Napról-napra hallunk szomorú híreket arról milyen hanyó-dás-vetődés éri honfitársainkat, akik elcsábítva faluzó ügynököktől Amerikába vándorolnak. A napokban ismét ilyen szerencsétlen embe-rekről hoztak hírt. Albamában (Északamerika) valósággal rabszolgákként bánták az oda-szakadt magyarokkal. Dolgoztatják, ütök-verik őket s bért alig fizetnek nekik. Piszkos ólakban kell hálnoik, ahol rémes mocsarlázba esnek. De a betegeket sem kímélik. Egy néger a hátuk mögött áll s ha nem dolgoz-

nak, korbáccsal ütök s lelővéssel fenyegetik őket. Ily kétségbeesett helyzetben kerestek menekvést a magyar-osztrák konzulátusnál amely a vizsgálat nyomán rájött, hogy a Miller-féle közvetítő iroda ez év augusztus első napjaiban mintegy százötven embert adott el az albami nagy telepítvényeseknek, akik közt husz magyar is volt. A konzulátus emberkinzás címén megtette a telepítvényes s a közvetítő cég ellen is a bünyenítő feljelentést. Mindenesetre megszívelendő intőjel ez azok számára, akik még mindig Amerikába vágyódnak, mintha ott tejjel-mézszel folyó országra akadnának.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűvíz valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. — Kérjünk határozottan *Ferencz József* keserűvizet.

Irodalom.

Szülők figyelmébe.

Régi nagy baja a magyar ifjusági irodalomnak, hogy valóban értékes alkotásait sem tudja széles körben, országszerte elterjeszteni, úgy, hogy „*kunyhóban és palotában*“ egyaránt olvassák. A szép könyv ugyanis méregdrága, az olcsó pedig rozsz. Ez a fő baj és ennek a megszüntetésére van hivatva az a fontos irodalmi esemény, amelyről beszámolni óhajtunk.

A Magyar Kereskedelmi Közlöny hirlap- és könyvkiadó vállalat, nagyszabású könyvsorozatot bocsátott ki a magyar ifjuság számára. Az volt a célja, hogy kitűnő műveket nyújtson a fiatal olvasóknak — mérsékelt áron.

Hogyan tudta ezt elérni? Nagyon egyszerű a titka. Ósdi mondás, de okos és becsületes üzleti elv: nagy forgalom csekély haszon. Serdülő fiúk, leányok és egészen kis gyermekek számára is remek kiállítású, páratlanul diszes kötésű és előkelő tartalmu könyveket adott ki, szinte potom áron.

A szakemberek is csodálkozva — s talán kissé irigykedve — fogják konstatálni, hogy ilyen izléses és fényes kiállítású olvasmányt Magyarországon egyetlen kiadó sem produkált még. Persze a rendes szokás az volt eddig, hogy egy-kétezer példányt nyomattak; de az új sorozat minden könyvből 30—30.000 példány készült. Ez a talány nyitja.

A könyveket különben a *Pannonia* könyvkereskedésben vásárlási kényszer nélkül bárkinek szívesen megmutatják.

A hatalmas sorozat ismertetését a női írőkkel kezdjük, akik stilszerű módon a lányok számára irtak érdekes regényeket, elbeszéléseket és meséket.

Ego, aki a nagy olvasókat kedves novellákkal szokta gyönyörködtetni, 14—17 éves leányok számára irt mindvégig érdekfeszítő könyvet ezzel a címmel: A Balogh-leányok érettségije.

Ifj. Lónyay Sándorné, a szintén ismert írónő egy szép, hosszabb és több rövid elbeszélést irt, a melyeknek elejéről címezte a könyvét: *Egy árva leány története*.

Dávid Margit, aki maga is rövidszoknyás bakfis volt nemrég, bájos és vidám tartalommal kilenczven mesét irt. A címük: *Hunzút Böske kalandjai*.

Kürthy Emilné, a régi érdemes író, szintén gyönyörű meséket szedett össze egy tetszetős bokrétába. A Kovács-lányok és egyéb elbeszélések czimmel.

Prém József az egyetlen férfi-író s ebben a diszes társaságban is megállja a helyét. Nemes tendenciájú az új műve is, amelynek stílusa és szépen folyó meséje egyaránt a megállapodott, rutinos íróra vall. Négy elbeszélésének címe: Árva leányok.

Essék most szó a fiuk számára alkotott művekről. Van köztük olyan, amelyik 6—8 éves gyerekeknek való és olyan amit 16—17 esztendősi fiu szeret. A kiadó külön jegyzéke részletes felvilágosítást nyújt arról, hogy melyik könyv kinek való, s itt csak általános ismertetésre szorítkozunk.

Barátosi Balogh Benedek, a költői lelkű tanár, aki éveket töltött a messzi Japánban, roppantul érdekes utazásra viszi olvasóit, körül az egész világon, vizen, szárazon, őserdőben, ismeretlen csodavárosokban stb. Három székely diák kalandos utazása a föld körül, ezt a címet tette a diszes mű elejére.

Dr. Hetényi Imre könyve ugyancsak kalandos utazásról mesél, érdekesen szót mese keretében, amint már a címe is sejteti: Egy magyar diák kalandjai Ázsiában.

Cholnoky Viktor, a vidéki magyar élet köréből meríti leginkább könyvének meséit, továbbá: vonzó, csevegő modorban oktat földrajzi, fizikai és egyéb dolgokra. Első, lebilincselő meséje: Mozgai Pali, a gyermekhős.

Kürthy Emil, a kiváló író, mulatságos, gyöngéd humoru könyvének ez a címe: Két pajkos kalandjai.

Forray Dezső egy debreczeni kocsis fiáról ír, aki roppant szorgalommal nagy társadalmi álásba küzdötte föl magát. A titulus: Egy kocsis fia, vagy a szorgalom jutalma.

Tábori Kornél, a szabadságharc egyik hősről ír, atkinék külföldre fel menekülnie. Amerikában óriási vagyont szerez és haza készül, de utközben kis fiával együtt hajótörés éri. Messzi világrészben egy esonakon partot érnek, ott az apa meghal. A fiúcska roppantul érdekes kalandokon megy át két világrészben is. Gonoszlelkű emberek meg akarják fosztani vagyonától, majd felnőtt korában el is akarják pusztítani, de tömördeli baj, kalandos küzdelem után az erkölcs és igazság diadalt arat. Ez a könyv ép oly hasznos, mint amily izgalmasan szórakoztató. Érdekes, hogy Tábori Kornél írta az első magyar ifjusági könyvet, amely élő emberekről fölvevett fotografiákkal van illusztrálva. Címe: A rejtelmes ifju, Tíz-tizenhat éves fiuk egyaránt nagy élvezettel fogják olvasni.

Széki Andor meséskönyve a gyermeklélek bámulatos ismeretéről tanuskodik. A szerző nagyszerűen tudja, milyen olvasmány kell a hat-nyolcz éves gyermekeknek. A törpék országában címmel írta meg művét.

Valamennyi ifjusági munkához gyönyörű képek, rajzok készültek. Több színű, nagy album alakú díszkötésben, védőtokkal és körülbelül kétszáz oldalnyi terjedelemben kerülnek ezek a könyvek az olvasók elé. Nyugodt lélekkel ismételhetjük, hogy szebb és egyben olcsóbb könyveket nem vehettek még a szülők gyermekeiknek.

Lapunk hirdetése szerint ezen diszművek mesés olcsóságú áron darabonként 95 krért szerzethetők be a Pannónia könyvkereskedésben.

— **Kincses kaladáriom.** Régi kedves ismerősünk a Kincses Kaladáriom, ismét megjelent, hogy figyelmeztessen bennünket ez esztendő végének s az újévnek közeledésére. A Kincses Kaladáriom közleményei egytől-egyig mind számot tartanak arra, hogy tudományos értéküket még a tudosok is ez ismerjék és még sincs közöttük egyetlen egy se, amelynek megértéséhez vagy élvezéséhez előző tanulmányok volnának szükségesek. A modern szociális elméletekről, a Mars csatornákról, a nagy börtök milliós spekulánsairól, a Föld sulyának megméréséről, a nagy forradalmak keletkezéséről és II. Rákoczi Ferencről nagyértékű tanulmányokat közöl a Kincses Kaladáriom, mely, mint látni való, csakugyan megérdemli a nevét. A Kincses ára bekötvé két korona.

Felelős szerkesztő: **Berinkei Bálint.**
Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannónia** könyvnyomda

Nyílt-tér. *)

Nyilatkozat.

Schmidthauer Lajos komáromi gyógyszerész egyes napilapokban Palotay urakkal felmerült konfliktusából kifolyólag nyilatkozatot tesz közzé, melyből kitetszik az ő rettenetes haragja affélelki elkeseredésében, hogy üzleti tervei nem sikerültek. Nagy haragjában gyanúsít. Reám régebb idő óta neheztel. Legelőször 1903-ban sértettem meg, amikor Kocs községnél felgyült több évi adótartozásait kötelességemhez híven erőlyesen be akartam hajtani és e célból végrehajtást vezettem ellene. Ezen hátralékok behajtása miatt a községi bíró többedmagával megjelent Schmidthauernek keserűviz-telepön és a kutat fedő fabodékat lefoglalván, zár alá vette: e közben tapasztalta, hogy Schmidthauernek rádió-aktív keserűvizes kutja nem éppen a legtisztábban kezeltek, amiből közegészség elleni kihágás ügye is származott. Az ex-lex alatt, amikor tudvalevőleg az adóbehajtás szünetelt, ugylátszik kibékült velem és mikor Palotay urak Kocson birtokot vásároltak, hogy ott sógyógyfürdőt és ipartelepét létesítsenek, Schmidthauer fia utján kezdet szintén Kocson földekre foglalókat adadni és engem bizott meg a szerződések írásával. A birtokviszonyok miatt azonban a szerződéseket teljes és a tulajdonjog bekebelezésére alkalmas jóghatállyal még akkor nem állíthattam ki, mert a gyógyszerész

ur a kisbirtokosok közös birtokából kihasi-tandó egyes darabkákat akart csak megvenni és így előbb a közös birtok megosztása iránt kellett volna intézkedni, továbbá, mert közben hónapok multak és Schmidthauer egyáltalában nem jött, hogy a szerződéseket aláírja. E közben Palotay urak az összes tulajdonosoktól az osztatlan birtoktesteket egészen megvásárolván, tulajdonjogukat bekebelezteték. Azt hiszem, községem kisbirtokosai ezáltal jól jártak, mert Schmidthauer csak nagyon olcsón szándékozott tőlük területeket szerezni és azon hasonlíthatatlanul magasabb vételárból folyó haszon, melyet Palotay urak ezen földekért fizettek, nem Schmidthauernek, hanem nekik a szegényebb sorsu kisbirtokosoknak a föld ősi tulajdonosainak jutott. Miután a kocsi kisbirtokosok utolsó fillérig visszaküldötték Schmidthauernek a foglalót, ennél fogva ő megkárosítva nincsen. A remélt haszontól persze elesett. Ha ez Schmidthauernek ismét boszúságot okoz bizony isten, magának köszönheti.

Kocs, 1906. december 6-án.

Giczey Sándor,
közs. jegyző.

*) E rovatban közöltért nem vállal felelősséget a szerk.

Makulatur papir
kilónkint
7 kr.-ért kapható a „Pannónia“ könyv-
és papir-kereskedésben, Baross-u. 6.

SINGER varrógépek
minden elképzelhető célra
nemcsak ipari célokra, hanem az összes
családi varrásokhoz csakis nálunk kaphatók
Figyeljünk Üzletünk
arra, hogy a vásárlás csakis a mi üzlet-
helyiségünkben történjék. **SINGER** felismerhetők.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Helyi képviselőnk

Pető Ignác

Komárom, Halász-u. 3.

Törlesztéses kölcsönök!

Van szerencsénk a „Nagyszebeni Földhitelintézet“ képviseletében a t. háztulajdonosok és földbirtokosok szives tudomására hozni, hogy a pénzviszonyok kedvezőtlen alakulása daczára intézetünknel

törlesztéses kölcsönök

már **1000 koronától kezdve** a legalacsonyabb kamatlábak mellett engedélyeztetnek.

A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki.

Magasabb kamatu kölcsönök illetékmentesen konvertáltak. — Minden ügy két hét alatt elintéztetik.

Tisztelettel

Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom

Vármegye-utca, 345. sz. (Megyeház mellett.)

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Megye-utca 572. szám alatt lévő jó hírnévnek örvendő

selyem, kelme festő és vegyítisztító intézetemet

Klapka-tér 139. szám, Fektor-féle cukrázda mellé helyeztem át.

Megemlítem, hogy üzletem és műhelyem a legmodernebb alapon lett átalakítva és meg-nagyobbítva s így a nagyérdemű közönség legmesszebbmenő igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Festésre vagy tisztításra elvállalok mindennemű uri-, női és gyermekruhákat, csipke és tunisz függönyöket, bútorszöveteket, napernyőket, keztyűket és mind e helyen fel nem sorolt, de e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árban és a legszebb kivitelben. **Festek vagy vegyileg tisztítok.**

Vidéki megbízásokat a legrövidebb idő alatt eszközölök.

Szíves pártfogást kér

Milus János,
selyem, kelme festő és vegyítisztító
Komárom, Klapka-tér.

Műhely: Nádor-utca 112. szám.

Üzletáthelyezés.

Bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy évek óta fennálló s versenyképes vegyi tisztító műhelyemet, **Szegfű-utca 12 sz.** saját házamba helyeztem át, s azt a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelően berendezve és úgy mindezidáig ezentul is iparkodni fogok a n. é. közönség teljes megalégedését megszerezni. Elvem szép munka és jó kiszolgálás.

Kifakult vagy megunt színű ruhákat ujjonnan át festésre elvállalok. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Farkas Gyula
Vegyítisztító intézete Komárom Nádor-utca
Fiók üzlet: Tata Fürdő-utca 130. szám.

Nyomdász tanoncz

felvétetik

„Pannonia“ könyvnyomdában.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Komáromban, Nádor-utca 21. szám** alatt, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

üveg porcellán és lámpa-kereskedést

nyitottam, és ezen czikkekből állandóan nagy raktárt tartok.

Különösen figyelmébe ajánlom a t. közönségnek saját módszertű képkeretezésemet, mely kivitel tekintetében a legizlésebb.

Főczélom a pontos és figyelmes kiszolgálás, valamint hogy olcsó árak bocsássak mindent a t. vevőim rendelkezésére.

Tisztelettel
Lantos Károly
üveg- és porcellán-kereskedő.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja!

1904. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői

Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi italod!

Természetes hidrokarbonátos ásványvíz-forrás, mely szénsavval telítettik. Az emésztés elősegítő pompás asztali ital. Vidékre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a Szt.-Lukácsfürdő Kútvalálattól Budán.

Hirdetések felvétetnek kiadóban.

Lakatos tanoncz

kedvező feltételek mellett

felvétetik

Czim a kiadóban.

Eladó üzlet!

Forgalmas élénk utcában, egy üzlet, szép lakással, házzal együtt, azonnal eladó.

Czim a kiadóban.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált **szárjegyzéket**, 800-nál több rajssal, mindennemű **nikkel-, ezüst- és aranyórák**, valamint mindennemű **szolid arany és ezüst áruk, hangszerek, acél- és bórárak stb.-ről eredeti gyári árban.**
Nikkel remontoir óra ... K 8.-
Esystem Roskopf patent óra ... K 4.-
Egyései eredeti system Roskopf patent K 5.-
Bejegyzett „Sas Roskopf“ nikkel rem. K 7.-
Ezüst remontoir óra „Gloria“ művel K 7.50
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel ... K 11.50
Ezüstóra K 2.90, Konyhaóra ... K 3.-
Schwarzwaldi óra K 2.80, Kakukóra K 8.50
Minden órát 8 óri irásbeli **igálással**. — **Minden kockázat! Beeserlés megengedve, vagy a pénz vissza!**
KONRAD JÁNOS
Első óragyár és szétkúldési áruház,
Brux 1247 szám. (Oeshországi.)

A Statsbenhof, Südban Hof, a cs. és k. Arsenal, az ideális Mária József park közelében. Remek :: park, tó, sziget, hid, barlang s vízeséssel. :: **Tiszti szállások.** 200 kényelmes szoba 2 koronától feljebb. Különlegessége: nagyobb beszállásolás akár butorozott avagy butorozatlan szobákba is.

A propos!

Szenved ön hajhullásban? avagy korpás-e a feje? Ha igen úgy tegyen azonnal kísérletet a világhírű **Steckenpferd-féle**

Bay-Rum-mal tulajdonos **Bergmann & Co.** Dresden és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns eredeti Schámpoving Bay-Rumja (2 törpével). Ön hamarosan meg fog győződni ami rendkívüli hatásról a mellyel ezen első rendű hajvíz bír. **Kapható 2 K. s üvegekben.** Kovách Arisztid örökösei gyógyszerárában Komárom.

Divatos szabómunkák

polgári és papiöltönyök, katonai és egyéb egyenruhák, liveriák, továbbá minden nemű szakba vágó munkák a legszebb kiállítással és pontos kiszolgálás mellett készülnek üzletemben.

Bel- és külföldi szövetek nagy választéka áll a közönség rendelkezésére.

PONGRÁTZ SÁNDOR

polgári és katonai férfiszabó,
Komárom, Vármegyeház mellett.

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Szülők figyelmébe!

Uj könyvek.

Lányok részére.

Ego: A Balogh lányok érettségije. Érdekesítő tartalommal 14—17 éves lányok számára.

Ifj. Lónyai Sándorné. Egy árva leány története. 10—14 éves lányok számára.

Dávid Margit: Hunczut Böske kalandjai 8—12 éves lányok számára.

Kürthy Emilné: A Kovács lányok és egyéb elbeszélések 9—15 éves lányok számára.

Szülők figyelmébe!

Prém József: Árva leányok. Elbeszélések 9—15 éves lányok részére.

Fiúk részére.

Dr. Hetényi Imre: Egy magyar diák kalandjai Azsiában.

95 kr.

Cholnoky Viktor: Morgai Pali a gyermekhős. Mesekönyv az ifjúság számára.

Szülők figyelmébe!

Kürthy Emil: Két pajkos kalandjai.

Forray Dezső: Egy kocsis fia, vagy a szorgalom jutalma.

Tábori Kornél: A rejtelmes ifju. Regény a szabadságharcz egyik hősről.

Szeki Andor: A törpék országában. 6—9 éves fiúcskáknak.

Barátosi Balogh Benedek: Három székely diák kalandos utazása a föld körül Utikalandok vizen, szárazon, őserdőkben s ismeretlen csodaországokban.

Ezen díszes kiállítású művek mindegyike külön-külön 95 kr.-ért kapható. A 13 darab egyszerre véve 11 frt.-ér rendelhető meg a

„PANNONIA“ könyvkereskedésben

Komárom, Baross-utca 6. szám.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nics
jobb a

Réthy-féle
pemetefü
czukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk
és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel
sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el!

FODRÁSZNÓ

szerény igényekkel ajánlkozik.

Czim a kiadóban.

Naponként

50 liter tej szállítására

ajánlatot kérek, a vállalkozó szerződéssel
biztosítatik.

~ Danits József ~

Komárom, Ferencz J.-rakpart 40.

Ujdonság!

Feltűnést keltő!

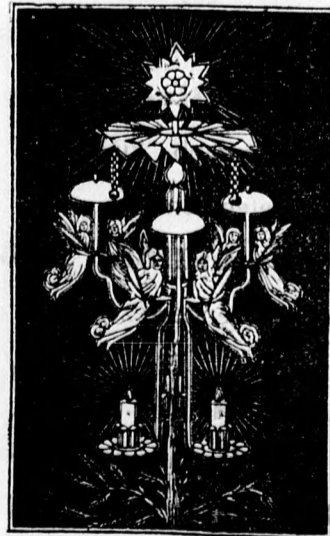
Csillogó karácsonya angyal csengő

6 aranyozott angyallal 30 centiméter magas. Kétszeresen karácsonyfa csúcsra.

Pontos működésért kezeség!

Legszebb és legújabb karácsonyfa dísz,

mely egy keresztény családban se hiányozhat.

KONRAD JÁNOS
első óragyárához Brűx 1894. sz. (Csehország).
200 oldalas 3000-nál több ábrát tartalmazó magyar árjegyzékemet
kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldöm.

A 3 gyertyaláng által
fejlesztett meleg leve-
gőtől a hajtókerek for-
gásba jön és a rajta
megerősített golyók a
csengőhöz verődnek,
mialatt kellemes csen-
gés keletkezik, mely
ifjut és örömet ájtatos
karácsonyi hangulatba
ejt.

Ára karton dobozzal
és használati utasi-
tással együtt az
összeg beküldése
mellett bérmentve

K. 1.50

3 drb. - - K. 4.-

6 " - - " 7.50

12 " - - " 13.50

24 " - - " 26.50

Utánvétellel 20 fill. több.

Ha nem

tetszik, pénz

vissza!

Megrendelések ideje-
korán intézendők!

Alulírott felhívom a nagy-
rabecsült építő közönség b.
figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros || Telephon szám
Igmándi-ut. || 111.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

A legelőkelőbb orvostanárak ál-
tal ajánlott és a kiállításokon
aranyérmekkel és díszokleve-
lekkel kitüntetett

Esterházy cognac

mely a közönség kedvencz itala
mindenütt kapható.

Központi Iroda:

Gról Esterházy Géza féle
cogacgyár
BUDAPEST, V. ker., Nádor-utca 16.